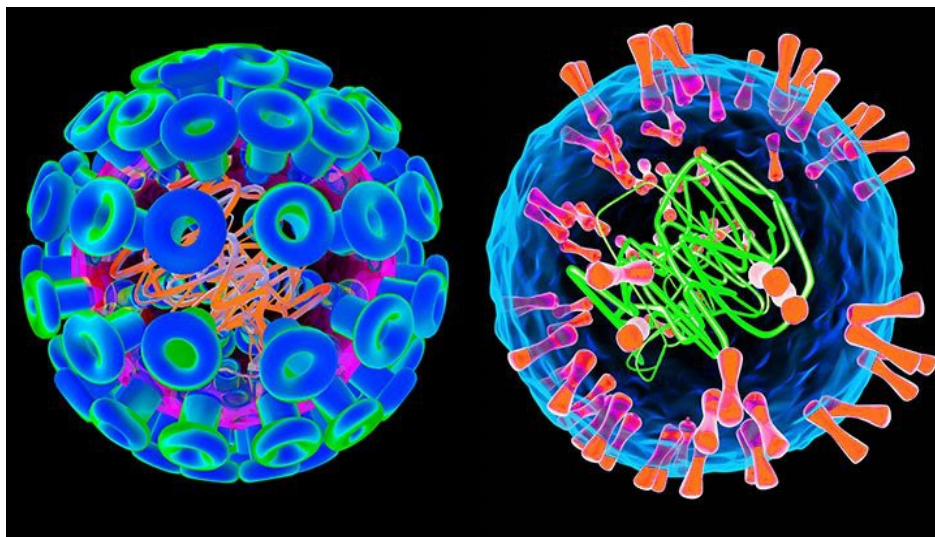

Herpes simplex virus HSV1/2

Херпес симплекс вирус (HSV) -1 и HSV-2 са членове на подфамилията херпесни вируси: Alphaherpesviridae. Въпреки че HSV-1 и HSV-2 са тясно свързани, двата вируса са серологично и генетично различни. HSV-1 и -2 са често причина за кожни и генитални инфекции. В някои случаи инфекцията с HSV може да инфектира централната нервна система (ЦНС), което изисква спешна медицинска помощ. HSV инфекцията на ЦНС може да предизвика енцефалит (по-често свързан с HSV-1) или менингит (по-често свързан с HSV-2). HSV-1 енцефалитът е по-чест при възрастни, докато HSV-2 енцефалитът е по-чест при новородените.

Пътища на разпространение

HSV 1 / 2 са силно заразни и се предават, чрез директен контакт. Обикновено, след първичната инфекция, вирусите остават латентни, т.е. неактивни, но могат да бъдат вторично реактивирани по-късно. HSV тип 1 се разпространява чрез контакт при целувка или споделяне на чаши и прибори за хранене. Това затруднява идентифицирането на мястото и времето на заразяване. Поради лесният начин на предаване за вирусът няма възрастови и полови ограничения. Около 85% от населението е инфектирано с HSV тип 1 в даден момент.

HSV тип 2 се предава по полов път, така че риск от заразяване има само при сексуален контакт с някой, който носи вируса. HSV-2 е по-рядко срещан. Много хора, които го имат са асимптоматични носители без да знаят, че са заразени - и евентуално биха могли да го предадат на други хора. Бременните жени също могат да предават HSV тип 2 на бебетата си по време на раждане, понякога с тежки последици.

Възможни са и случаи на инфекция с генитален херпес HSV тип 2 на устата или HSV тип 1 инфекция в гениталната област. Това може да се случи при предаване чрез орален секс. В тези случаи, само на база клинична картина не е възможно да се разграничи кой тип вирус причинява симптомите, тъй като те са много сходни. Това е възможно единствено, чрез **типизация на HSV**, на база ДНК анализ (**PCR** метод). Тъй като вирусът бързо умира извън тялото, е почти невъзможно да се

получи инфекцията чрез контакт с тоалетни, кърпи или други предмети, използвани от заразено лице.

Чести симптоми

Има някои общи симптоми, които характеризират инфекцията с HSV 1 и HSV 2:

- Силна степен на проява на първичната инфекция: Лабиалният и гениталният херпес са склонни да причиняват по-осезаеми и експанзивни симптоми по време на първичната инфекция. Обикновено рецидивите са по-леки.
- Безсимптомни интервали: И двата вида херпесни инфекции се причиняват от вируси, които навлизайки през кожата се прехвърлят по нервите, където могат да останат в латентна форма, проявявайки се при спад на имунитета, силен стрес или хормонална стимулация. Тези асимптоматични интервали могат да продължат седмици, месеци и дори години.
- Предупредителни признаци при повторно активиране: болка, „мравучкане“ или парене на мястото на предстояща проява. Това се дължи на възпаление и дразнене на нервите в засегнатата област. Тези предупредителни признаци, често наричани продромални (предшестващи) симптоми, означават, че сте заразени, дори и да нямате видими лезии.
- По-голямата част от времето, HSV тип 1 и 2 причиняват повърхностни симптоми на кожата в споменатите конкретни области. При изключителни обстоятелства, по-тежките симптоми могат да включват други части на тялото.

Основната разлика между симптомите на двата вида херпес е мястото, където възникват рани, въпреки че има някои други нюанси, които си заслужава да се отбележат.

Лабиален херпес (HSV 1)

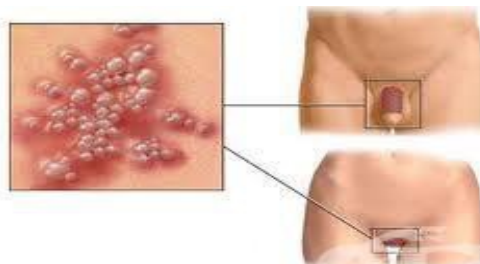

Болезнените везикули могат да се появят върху устните, по лигавицата на устната кухина или на езика. Симптомите на HSV 1 включват:

- Открити, възпалени или разяждащи язви;
- Болка при дъвчене, преглъщане или говорене;
- Сърбеж на раните и зоната около тях;

Симптомите може да продължат около 3 до 10 дни, а повтарящите се епизоди обикновено засягат една и съща област.

Генитален херпес (HSV 2)

Типичните симптоми на гениталния херпес включват:

- Вътрешни и външни везикули и язвички (лезии), които са малки, пълни с течност и често оформящи клъстери;
- Сърбеж или чувство на парене в гениталната или аналната област;
- Болка в краката, задните части на гениталната област;
- Болка при уриниране;
- Секрет от пениса;
- Необичайно вагинално течение;

Симптомите изчезват след 10 до 21 дни. Повтарящите се епизоди на обостряне, обикновено засягат една и съща област, със значително по-малка тежест.

- При мъжете инфекцията може да включва пениса, аналния отвор, седалището и / или бедрата.
- При жените раните могат да се появят във вагиналната област, шийката на матката, уретрата, зоната около седалището, аналния отвор и / или бедрата. Жените са по-податливи на генитална херпесна инфекция главно, поради непрекъснатата влажност в областта, което позволява на вируса да попадне по-лесно в кожата.

Усложнения

- **Податливост към други инфекции**, предавани по полов път. Появата на генитални рани увеличава риска от заразяване с други полово предавани инфекции, включително вируса на СПИН.
- **Неонатална инфекция**: Бебетата, родени от инфектирани майки, могат да бъдат изложени на риск от заразяване по време на раждането. Това може да доведе до увреждане на мозъка, слепота или смърт на новороденото.
- **Проблеми с уретрата**: В някои случаи лезиите, получени от гениталния херпес, могат да причинят възпаление около уретрата. Оттокът може да затвори уретрата за няколко дни, което изисква поставянето на катетър, за да не се задържа урина в пикочния мехур.
- **Менингит**;
- **Ректално възпаление (проктит)**: Гениталният херпес може да доведе до възпаление на лигавицата на ректума, особено при хомосексуални мъже.

!!! Понякога вирусът може да причини неонатален херпес, когато майката го предава на бебето по време на естествено раждане. Симптомите на херпес при новороденото се проявяват през първия месец от живота. Ако не се лекуват, могат да причинят дългосрочно увреждане на здравето на бебето. Бременна жена, която е диагностицирана с херпес, трябва да бъде наблюдавана редовно преди раждането, за да не се пропусне евентуална реактивация на вируса. Това би наложило необходимостта от цезарово сечение, за да се избегне заразяването на бебето.

Методи за диагностика

За изследване и диагностика на HSV тип 1 и 2 се прилагат следните тестове:

- Вирусна култура за HSV;
- **PCR** метод за детекция на **ДНК на HSV-1 или HSV-2**: доказва активна вирусна инфекция;
- Серологични: открива IgM или IgG на HSV-1 или HSV-2;

Видове проби за PCR на HSV-1 или HSV-2:

- Влаглищен/уретрален секрет/натривка от лезии/везикули;
- кръвна проба;
- за менингит или енцефалит - проба от цереброспинална течност (ликвор).

Превенция

За минимизиране риска от заразяване с **лабиален херпес** е важно да се избягва контакт кожа до кожа и да не се споделят предмети със засегнато от вируса лице. Честото миене на ръце също е важно, особено след докосване на инфектираното място.

Единственият начин да се предотврати разпространението на **гениталния херпес** е използването на презервативи и то само ако се покрива ефективно засегнатото от вируса място.